Ο Ρ Θ Ι Ο Ι

Τι είναι ένας επαναστατημένος άνθρωπος; Ένας άνθρωπος που λέει όχι. Αρνιέται, αλλά δεν παραιτείται. Είναι ακόμη κι αυτός που λέει ναι από την πρώτη του κίνηση. Ένας σκλάβος που σ' όλη του τη ζωή δεχόταν διαταγές, ξαφνικά κρίνει μια εντολή απαράδεκτη.

Σημαίνει, λόγου χάρη, «η υπόθεση τραβάει μακριά», μέχρι εκεί και μη παρέκει». «Το παρακάνετε» κι ακόμα «υπάρχει ένα όριο που δε θα ξεπεράσετε»… Ξαναβρίσκουμε την ίδια ιδέα του ορίου στο αίσθημα του επαναστατημένου, ότι ο άλλος υπερβάλλει, ότι απλώνει τα δικαιώματά του πέρα από κάποια σύνορα…» (1)

Ιδιαίτερα τονίζεται η εντύπωση «του επαναστατημένου ότι «έχει το δικαίωμα να…» (2)

Ο άνθρωπος σήμερα «σώπαινε» αφημένος στην απελπισία της παραδοχής μιας κατάστασης…(3) Και: «Σωπαίνοντας αφήνεις να πιστεύουν, ότι δεν έχεις ούτε κρίση ούτε επιθυμία για τίποτα» (4)

Μια αναγκαία σκιαγραφία λοιπόν του σύγχρονου ανθρώπου.

Ο επαναστατημένος

α. λέει όχι,
β. αρνιέται,
γ. δεν παραιτείται,
δ. κρίνει μιαν εντολή απαράδεκτη,
ε. θέλει όρια
στ. έχει το δικαίωμα να…»
ζ. σώπαινε μέχρι τώρα.
η. δίνει έτσι την ψευδαίσθηση ότι δεν έχει κρίση
θ. ούτε επιθυμία.

Και; Η ζωή συνεχίζεται;

Κάποτε όμως ξεσηκώνονται κι οι σκλάβοι. Απαιτούν την ελευθερία. Στη ζωή. Τη σκέψη. Τη

μόρφωση. Την αποκατάσταση. Κυκλοφορούμε «ως πρόβατα μη έχοντα ποιμένα». Τήδε κακείσε. «Τυρβαζόμεθα περί πολλά».

Θυμίζουμε τους Αθηναίους της εποχής του Παύλου. Όχι «εργαζομένους, αλλά περιεργαζομένους».

Ποιός διευθύνει τελικά την Ελλάδα; Ας θυμηθούμε το γεγονός (αρχαία Αθήνα). «Το μικρό παιδί του…»

Όρια δεν υπάρχουν.

Ούτε καθήκοντα.

Ούτε αξίες ή ιδανικά.

«Φάγωμεν, πίωμεν…»

Δικαιώματα. Οπωσδήποτε υπάρχουν. Τα απαιτούμε πάντα.

Κοινή συνισταμένη; Πού;

Η ερώτηση «τι πταίει;» κατατίθεται μπροστά μας δια χειρός Χαρ. Τρικούπη.

Το αποτέλεσμα;

«Ανθ' ημών Γουλιμής»

Κύμα λαού: Ζήτω ο Βενιζέλος. Και μετά;

«Χρυσή Αυγή».

Τσίπρας.

Ανθοδέσμη (!) τούτα όλα. Αντιθέσεων.

Ο λαός ακούει συνθήματα. Προβληματίζεται. Ψηφίζει. Τραγελαφικό το αποτέλεσμα.

Το «δυστυχώς επτωχεύσαμεν» του ειλικρινούς Τρικούπη δεν αρέσει στους άλλους.

Αφήνουν γραώδεις μύθους να τους χαϊδεύουν τ' αυτιά.

«Άγεται και φέρεται» λοιπόν ο λαός; Απαντούν τα fake news.

Γράφει ο καθένας ότι θέλει.

Εσύ, τι απ' αυτά παίρνεις;

Όραμα; Πού; Ούτε στην Ελλάδα, ούτε στην Κύπρο.

Εν τω μεταξύ, ο τούρκος, θρασύς, γυροφέρνει το Καστελλόριζο.

Στην Ιστορία μας βρίσκουμε πουθενά περίπτωση που να μας έχουν βοηθήσει οι ξένοι; Το συμφέρον τους βλέπουν πάντα.

Κι εμείς; «Ο φτωχός συγγενής».

Να πάρουμε τα όπλα λοιπόν;

Δεν είναι κάτι τόσο απλό.

Μήπως όμως είναι καιρός να (ξανάδούμε) το θέμα των ορίων;

Δεν εισηγούμαι λογοκρισίαν.

Υπάρχει όμως λόγος να λέμε ότι θέλουμε; Να γράφουμε;

Λίγη φειδώ δεν θα βλάψει.

Κάποιες ακρότητες δεν βοηθούν κανένα. Παραδείγματα:

1. Η κ. Λίντια Τρίχα, πανεπιστημιακός, έγραψε βιβλίο 900 σελίδων για τον Χαρίλαο Τρικούπη. Άθλος. Της αξίζουν συγχαρητήρια. Δυστυχώς, δεν είχα την ευκαιρία να δω το βιβλίο. Είδα όμως αποσπάσματα και κριτική σε αθηναϊκές εφημερίδες.

Λεπτομερής η παρουσίαση. Κριτικό πνεύμα. Προχωρεί «μέχρι μυελών οστέων». Διαφωτίζει.

Όλα καλά λοιπόν;

Προκύπτει εδώ μια αφελής απορία:

Γιατί παρατίθενται στοιχεία «προσωπικών δεδομένων»;

Δεν το ήξερα. Τώρα που ενημερώθηκα, (πρέπει να) θεωρώ τον εαυτό μου ευτυχή;

Δεν ήταν τυχαία προσωπικότητα ο αείμνηστος. Έγραψε ιστορία.

Η ευκαιρία να μελετήσω γι αυτόν μου δόθηκε στη Νομική με το βιβλίο του αείμνηστου Αριστόβουλου Μάνεση.

«Η τάξη…» θα πει κάποιος. Ναι! Να είμαστε λίγο πιο ακριβοδίκαιοι όμως.

Και το βιβλίο δεν ξέρουμε σε ποια χέρια θα φθάσει.

Υπηρετούμε την Επιστήμη λοιπόν; Έτσι;

Μήπως είμαστε προσηλωμένοι στους τύπους;

Διάβασα , ότι η Τρίχα εξέδωσε βιβλίο και για τον Σπυρίδωνα Τρικούπη. Δεν ήλθε όμως μέχρι τούδε στα χέρια μου.

Τελικά, το ερώτημα είναι:

Για την επιστήμη της Ιστορίας τα περί υπνοδωματίου κάποιου είναι condition sine qua non;

Χρειάζεται απάντηση;

2. Κάποια κ. Καρολίνα Μέρμηγκα έγραψε ένα βιβλίο για τον Ι. Καποδίστριαν.

Δεν είναι ιστορικής κατεύθυνσης.

Είναι μάλλον μυθιστόρημα. Οπότε αφήνει τη φαντασία της να προχωρεί. Να γεφυρώνει γεγονότα και καταστάσεις.

Κινείται με αρκετή άνεση.

Στην εφημερίδα είχε προδημοσίευση αποσπάσματος.

Ποιητική αδεία κινείται λοιπόν η συγγραφέας;

Ο Καποδίστριας δεν ήταν τυχαίος άνθρωπος. Ήταν μορφωμένος. Καλλιεργημένος. Με τη σταδιοδρομία του δυνατός και ανεπανάληπτος.

Ζητήθηκε από την Ελλάδα η βοήθειά του. Έτρεξε αμέσως.

Καταδεκτικός. Ευγενής. Ψύχραιμος.

Έδωσε τα πάντα για την Ελλάδα.

Δίκαια αποκλήθηκε Άγιος της Πολιτικής.

Στο απόσπασμα προκύπτει το θέμα που έχει ανωτερωθιγεί.

Νύξεις. Αναφορές. Υπονοούμενα (Μαντώ Μαυρογένους κλπ.)

Δεν θέλω να επιβάλω τη γνώμη μου.

Πιστεύω, όμως ότι δεν μπορούμε ν' ασχολούμαστε, έστω και λίγο με τα «ιερά και τα όσια» της φυλής. Τους ήρωες μας.

3. Από το 1990 είδα στην εφημερίδα, ότι ο Πάπας διάβασε το αναστάσιμο Ευαγγέλιο κ α ι στην γλώσσα των Σκοπίων.

Οι επίσημοι και οι ειδικοί άργησαν να αντιδράσουν.

Έγιναν δύο συλλαλητήρια επί Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου και δύο επί Ιερωνύμου.

Ένα πρωϊνό ο τότε πρωθυπουργός μεταβαίνει στις Πρέσπες. Συζητά. Υπογράφει. Και… ένα κράτος γεννήθηκε (!)

Τα «αφελή» ερωτήματα ήταν:

Μεταβίβασε τα χωράφια του πατέρα Του;

Ποιος τον εξουσιοδότησε;

Όταν τον ψήφισαν, του έδωσαν άδεια να παραχωρεί;

Να χειρίζεται κ α ι τα πιο ιερά θέματα, κατά το δοκούν;

Και δεν είναι τούτο κατάχρηση δικαιώματος;

Γιατί ο λαός δεν αντέδρασε;

Αλλά και η Ν.Δ.;

Όλα τούτα είναι ύποπτα. Αφήνουν πολλά υπονοούμενα για παρέμβαση τρίτων. Άσχετων. Εξωτερικών. Αποφασίζουν άλλοι για μας;

Θολό το τοπίο. Αιθαλομίχλη παντού.

Και μένουμε στην άγνοιά μας. Περιμένουμε ν' ανάψει το φως στο «τούνελ». Ποιό φως; Ποιού τούνελ;

Μα είμαστε σοβαροί;

Διογένης δεν υπάρχει σήμερα.

Το θέμα παραπέμπεται «στας ρωμαϊκάς καλένδας».

Ο Προμηθέας άραγε; Το δηλώνει σαφώς. Δεν δέχεται «να μην καταπιεστεί περισσότερο απ' όσο μπορεί ν' ανεχτεί» (4)

Η θέση του ίδιου συγγραφέα είναι ξεκάθαρη: «Καλύτερα να πεθάνει κανείς όρθιος, παρά να ζει γονατιστός».

Εμείς;

Τι λέμε;

Η άποψη – καραμέλα «Νεαρό παιδί είναι. Μόνο 44 χρονών». Μα σε «παιδική χαρά» (!) είμαστε;

Σοβαρότητα κι αξιοπρέπεια σταμάτησαν να «φυτρώνουν» στις μέρες μας;

Μήπως ήλθε ο καιρός για το θέατρο; Και η «Πινακοθήκη…» (5) περιμένει…

Ολοκάθαρο λοιπόν. «Κάτι κακό συμβαίνει στην αυλή της Δανιμαρκίας».

Λύση; Πού; Να βγούμε στους δρόμους ;

+ ο π.Γ.

Σημ. (1-4) Αλμπέρ Καμύ, Ο επαναστατημένος άνθρωπος, εκδ. Μπουκουμάνη, Αθήνα 1971, σελ. 27 ……

(5) Ν. Τσιφόρου, Πινακοθήκη των ηλιθίων